

[Alvilda Larsen.]

dene, hvori der indgår en husleje-forhøjelse på 30 pct. Der skulle derfor ikke være noget overraskende i, at vi nu igen behandler et forslag om husleje-forhøjelse, idet det store forslag jo ikke blev færdigbehandlet i tinget.

Der er imidlertid alligevel noget overraskende i det. Det nye lovforslag om husleje-forhøjelse, som vi her behandler, er nemlig efter min mening værre end forslaget i foråret. For det første er begrundelsen for en huslejestigning nu en ganske anden end begrundelsen i foråret. Dengang søgte regeringen at vinde forståelse for og tilslutning til sin husleje-forhøjelse ved at bejle til lejernes, til befolkningens sympati og solidaritet med de unge, der bor i de nye lejligheder, som af alle erkendes at være for dyre. Hvem betaler ikke gerne lidt mere for en gammel lejlighed, for at de nye kan blive billigere, spurgte ministeren i foråret. En del af forhøjelsen tænkte dengang netop brugt til en nedsættelse af lejen i nybyggeriet, medens de foreliggende forslag kun omfatter en husleje-forhøjelse plus en huslejeskat, som ubeskåret skal gå i henholdsvis grundejernes, udlejernes og statens grådige kasser; ikke en eneste øre af den forhøjelse, der her er foreslået, skal bruges til billigelse af nybyggeriet. Det lille bitte forsonende moment, som vel nogle så i forårets leje-forhøjelse, er nu helt bortfaldet. Medens leje-forhøjelsen for et hålvnt år siden skulle billiggøre huslejen i nybyggeriet, er leje-forhøjelsen nu kun et led i regeringens forbrugsbegrænsende politik, den er en ny skat oven i de mange andre tunge skatter, vi har i forvejen som følge af en forkert politik, udenrigspolitisk og handelspolitisk. Vi forstår i dag, at de yderligere indgreb, der blev bebudet af regeringen i september, og som blev krævet fra venstres og de konservatives side — disse partier stillede jo krav om nye foranstaltninger til bekæmpelse af valutamisøren o. s. v. — nu skal virkeliggøres gennem en husleje-forhøjelse, og det er det, jeg vil kalde for en dristig politik.

Jeg skal afholde mig fra i detaljer at føre bevis for, at den jævne, den arbejdende befolknings levestandard er alt andet end tryk, endsige for høj, og at den påtænkte forhøjelse derfor er helt ved siden af. Både fra husmands- og arbejderside er det tydeligt

blevet sagt, at hvis forbruget er for højt og for valutakrævende, er det i hvert fald ikke disse befolkningslag, der er skyld i det. Jeg vil nøjes med at henvise til den henvendelse, vi netop har fået i dag fra 11 lejerforeninger i et enkelt byområde i København, jeg tror, det er Brønshøj, og hvori det siges — hvis jeg må have lov at citere:

„Vi gør regeringen og folketinget opmærksom på, at vore medlemmers økonomiske bæreevne i forvejen er så anspændt, at den påtænkte leje-forhøjelse ikke vil kunne tåles.“

Hvordan befolkningens syn på husleje-forhøjelsen er, fremgår ligeledes tydeligt af, at der indtil i dag er fremsat protester imod en husleje-forhøjelse som den planlagte fra 5 fællesorganisationer her i landet, fra 225 fagforeninger og fra 90 lejerforeninger, altså fra et ikke ringe antal udslaggivende organisationer her i landet, der repræsenterer mere end 200 000 personer. Hvis forhøjelsen gennemføres, hvad jeg indtrængende advarer imod, er det derfor i absolut modstrid med ønsker og interesser hos store dele af befolkningen.

Nu ved jeg godt, at respekten for og hensynet til, hvad befolkningen mener i forskellige spørgsmål, ikke altid er synderlig stor herinde, hvad bl. a. behandlingen af spørgsmålet om den tyske genoprustning viste, og til syvende og sidst er der i allerhøjeste grad en forbindelse mellem oprustningen og de byrder af forskellig art, der i de sidste år er pålagt befolkningen, og som vil blive større endnu, når oprustningen af Tyskland skal gennemføres.

Men mon ikke tiden nu er inde til at standse lidt op på den vej, som hidtil er blevet betrådt? Kan man med god samvittighed blive ved med at pålægge befolkningen byrder, oven i købet af den art som den foreslåede leje-forhøjelse? Ifølge to af de lovforslag, vi behandler her, skal lejen forhøjes for 700 000 lejere med ialt 200 mill. kr.; grundejerne skal have de 120 mill. kr. fra lejerne, som skal betale dem med 17 pct. mere for lejemaal, der er indgået før 1939, 12 pct. mere for lejligheder bygget mellem 1939 og 1945, og 7 pct. mere for lejligheder bygget mellem 1946 og 1949 — det ses af forslaget, at grænsen er rykket helt op til 1949. Hertil kommer en yder-